

DE ONMIDDELIJKE EN DEFINITIEVE
OPHEFFING VAN DE RESERVATIEZONE LANGS
HET SCHIPDONKKANAAL

Voorstel van resolutie
Mieke Schauvliege en Jeremie Vaneeckhout

TOELICHTING

Situering

- 56 km lang (Deinze tot in Zeebrugge)
- **Landschappelijk waardevol**
- Toeristisch-recreatieve kwaliteiten
- Strook in Oost-Vlaanderen, vanaf het kanaal Gent-Oostende (gehucht Schipdonk) is 23 km lang

TOELICHTING

Reservatiestrook langs het Schipdonkkanaal

- Opmaak van de **gewestplannen**: opname van reservatiestroken langs kanalen
- De reservatiestrook is op de gewestplannen aangeduid voor de mogelijke **verbreding** van het Schipdonkkanaal.
- De reservatiestrook legt een **claim** op de ontwikkelingsmogelijkheden van die activiteiten,
- Reservatiestrook zorgt voor **onzekerheid**.

TOELICHTING

Afstand van meerwaarde

- van toepassing in geval van verbouwingswerken
- bedoeld om de kosten bij een onteigening voor de overheid te beperken
- decretaal verankerd
- lichte versoepeling in 2017

TOELICHTING

Gedeeltelijke schrapping van de reservatiezone

- **VCRO** – Vlaamse regering bepaalt welke reservatiestroken opgeheven kunnen worden,
- In december 2018 heeft de Vlaamse Regering **115 ha** van de reservatiestrook (in totaal 1133 ha) in Oost-Vlaanderen geschrapt. Bij die beslissing werd de grondkleur in het gewestplan niet gewijzigd.

TOELICHTING

Vraag om duurzame ontsluiting van de haven van Zeebrugge

- Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
- Vlaamse regeerakkoord 2019-2024
- Antwoord minister Peeters op schriftelijke vraag 2019-20, nr. 1144

TOELICHTING

Uitgevoerde studies

- Uit het overzicht blijkt duidelijk dat de ontsluitingsmogelijkheden al jarenlang **zeer grondig bestudeerd** worden.
- Alle elementen liggen op tafel om een **beslissing** te nemen.

Omschrijving	Aanvang	Einde	Kostprijs
Maatschappelijke Impactstudie voor de ontsluiting van de kusthavens	Oktober 1999	Mei 2001	451.277 euro
Haalbaarheidsstudie Seine-Schelde West	Maart 2007	Juni 2008	447.245 euro
Aanvullende studies Seine-Schelde West	Juni 2008	April 2009	320.710 euro
Plan-MER Seine-Schelde West	Oktober 2007	Januari 2010	154.478 euro
Gebiedsvisie Seine-Schelde West	Juni 2008	December 2008	117.720 euro
Ecohydrologische studie	Januari 2008	November 2011	91.463 euro
Waterbalansstudie	Januari 2010	Juli 2012	446.635 euro
Verkeersmanagementstudie Brugge	November 2007	Maart 2008	68.980 euro
Synthesestudie Hinterland-ontsluiting Haven van Zeebrugge	Maart 2011	Februari 2012	Steunpunt Goederenvervoer
Vorbereidende studie doortocht Brugge	September 2014	Januari 2019	2.498.000 euro
Plan-MER doortocht Brugge	Oktober 2015	Augustus 2017	272.672 euro
Project-MER Steenbruggebrug	Oktober 2015	November 2019	140.000 euro
Procedures en ontwerp Steenbruggebrug	December 2019	December 2022	1.800.988 euro

TOELICHTING

Bezwaren tegen verbreding Schipdonkkanaal

- 2009: vernietigend afkeuringsverslag MER
- Problemen met waterhuishouding, verzilting (gevaar voor landbouw en drinkwatervoorziening)
- Bedreiging voor de ecosystemendiensten Schelde

TOELICHTING

GRUP ‘Reservatiestrook Schipdonkkanaal Oost-Vlaanderen’

- Startnota GRUP goedgekeurd in 2018
- Ongunstig advies SARO
- Planproces stopgezet

TOELICHTING

GRUP ‘Reservatiestrook Schipdonkkanaal Oost-Vlaanderen’

- In meest gunstige scenario duurt de opmaak van een GRUP 2 jaar;
- Onmiddellijk opstarten van het GRUP betekent in meest optimistische scenario (wat nagenoeg nooit gehaald wordt), een afgewerkt GRUP tegen maart 2024

VOORSTEL

vraagt aan de Vlaamse Regering om:

1. het initiatief te nemen voor de **opstart** van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (**GRUP**) voor de **volledige schrapping** van de reservatiezone en een passende herbestemming van de gronden in de ruime omgeving van het kanaal;
2. in dat GRUP de **landschappelijke, ecologische en recreatieve potenties** van het kanaal en het omliggende gebied maximaal te valoriseren;
3. dat GRUP in nauw **overleg met de betrokken actoren en lokale besturen** vorm te geven.

VERZOEKSCHRIFT 34 (2020-2021)

Verzoekschrift nr. 34 (8 april 2021)

34 (2020-2021)

Aan Mevrouw Liesbeth Homans
Voorzitter van het Vlaams Parlement
Leuvenseweg 86
1000 Brussel

VLAAMS PARLEMENT

08 APR. 2021

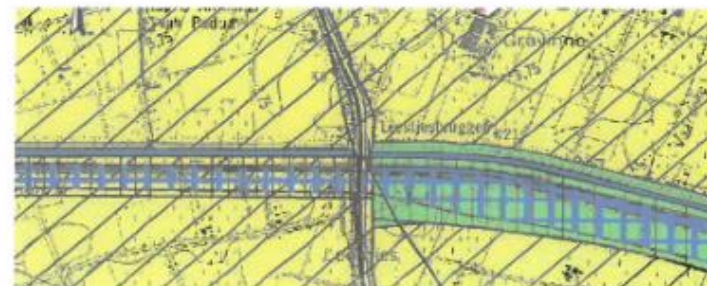
VOORZITTER

Lievegem, 5 april 2021

Betreft: verzoekschrift tot het heropstarten van het GRUP "Reservatiestrook Schipdonkkanaal Oost-Vlaanderen"

Geachte Mevrouw de Voorzitter van het Vlaams Parlement

Met de goedkeuring van de gewestplannen in de jaren '70 werd er een reservatiestrook voor de aanleg van een nieuwe waterweg vastgelegd. Deze reservatiestrook, die maar liefst 1.133 hectaren beslaat, werd ingetekend boven op andere bestemmingen. In Oost-Vlaanderen is het gebied ingekleurd als 'groengebied', in West-Vlaanderen als 'landbouwgebied'. Het betreft de facto een soort van ongelimiteerde erfdienstbaarheid.

Grondkleur: groen in Oost-Vlaanderen en geel in West-Vlaanderen

Uit het ruimtelijk onderzoek blijkt dat er in de reservatiestrook maar liefst 151 woningen, 17 landbouwbedrijven, 19 ambachtelijke bedrijven en 5 horecazen ingevolge de groene grondkleur al 43 jaar getroffen zijn. De foutieve inkleuring van het gewestplan dateert immers reeds van 1978. Al die jaren hebben ze hun woningen en bedrijfsgebouwen niet kunnen verbouwen, herbouwen, uitbreiden en moderniseren. Deze situatie ontlokt bij de getroffen volgende reactie: "Wij zijn zwaarder gestraft dan criminelen. Wie krijgt er nog een straf van meer dan 43 jaar?" Na 43 jaar wachten dient aan de betrokken bewoners, landbouwers en bedrijven een perspectief geboden te worden.

Te vermelden is dat reeds op 1 april 2004 volgende met redenen omklede motie van de Vlaamse volksvertegenwoordigers Erik Matthijs en Johan De Roo door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement unaniem (83 leden) werd aangenomen (zie bijlage):

- *gelet op de situatie van de bewoners van de reservatiezone van het Schipdonkkanaal, die al dertig jaar in het ongewisse worden gelaten, waardoor zij belemmerd worden in hun bedrijfsvoering en in de verbetering van hun woonkwaliteit*

1* *de bewoners van de reservatiezone dezelfde rechten te geven als de zonevreemde eigenaars in*

VERZOEKSCHRIFT 34 (2020-2021)

Verzoekschrift nr. 34 (8 april 2021)

agrarisch gebied;

2° de eigenaars van woningen en bedrijven , gelegen in de reservatiezone van het Schipdonkkanaal, te onteigenen om sociale redenen indien zij daar zelf om verzoeken.

Aan de beslissing d.d. 1 april 2004 van het Vlaams Parlement werd er geen gevolg gegeven. Wij stellen ons de vraag waarom? De bevolking staat er op dat 'Pacta sunt servanda' of afspraken dienen nagekomen te worden.

Met een vertraging van maar liefst twaalf jaar werd het gewestelijk RUP "Reservatiestrook Schipdonkkanaal Oost-Vlaanderen" uiteindelijk opgestart. Hieronder de stappen en de vooropgezette timing van goedkeuring:

- 14.11.2016: gunning aan het studiebureau van de studie: 'Ruimtelijk onderzoek aanpassing reservatiestrook Schipdonkkanaal';
- 16.6.2017: versie werkdocument Startnota van het geïntegreerd planproces GRUP 'Reservatiestrook Schipdonkkanaal Oost-Vlaanderen';
- 14.12.2018: goedkeuring van de startnota door de Vlaamse Regering;
- 12.3.19 tot 10.5.19: publieke raadpleging van de startnota;
- vermoedelijke periode en timing bij normaal procedureverloop: eind 2020.

In het kader van het openbaar onderzoek werden er heel wat bezwaren van bewoners, gemeentebesturen, natuur- en milieuverenigingen, enz.. overgemaakt. Ook SARO (Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed) gaf een ongunstig advies. Er wordt aangedrongen op een volwaardige ruimtelijke afweging met aandacht voor alle ruimtevragers binnen het plangebied.

De ondertekenaars van het verzoekschrift dringen aan op een onmiddellijke heropstart van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) en dit op basis van volgende argumenten:

- de Vlaamse Regering dient zijn beslissing d.d. 2004 zonder verder uitstel na te komen;
- de circa duizend gezinnen worden reeds 43 jaar gegijzeld en gestraft ingevolge een foutieve grondkleur;
- tijdens de procedure dient er werk gemaakt te worden van een volwaardige ruimtelijke afweging met aandacht voor alle ruimtevragers binnen het plangebied.

Wij blijven steeds ter beschikking voor het verstrekken van bijkomende toelichtingen en zouden het ten eerste op prijs stellen hieromtrent in het Vlaams Parlement gehoord te worden.

VERZOEKSCHRIFT 34 (2020-2021)

Antwoord minister Zuhail Demir en
minister Lydia Peeters
(10 januari 2022)

Vlaamse Regering

Zuhail Demir
Vlaams minister van Justitie en
Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme
Seven – 6de verdieping
Koning Albert II-laan 7
1210 BRUSSEL
T 02 552 60 00
F 02 552 60 01
kabinet.demir@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

Aan mevrouw Gwenny De Vroe

Voorzitter
Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke
ordering en Energie

Vlaams Parlement

Lydia Peeters
Vlaams minister van Mobiliteit
Graaf de Ferrarisgebouw
Koning Albert II-laan 20
1000 BRUSSEL
T 02 552 63 00
F 02 552 63 01
kabinet.peeters@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
15 oktober 2021	Dec/com/dbr/211015 007	KTD-23477	
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
johan.braet@vlaanderen.be			10 JAN, 2022
wouter.dierckx@vlaanderen.be			

Betreft: Verzoekschrift van 8 april 2021 tot het heropstarten van het GRUP
Reservatiestrook Schipdonkkanaal Oost-Vlaanderen

Geachte commissievoorzitter,

In antwoord op de vraag van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke ordening en Energie van 12 oktober 2021 kunnen wij u hierbij het
standpunt van de Vlaamse Regering mededelen met betrekking tot het
verzoekschrift tot het heropstarten van het GRUP Reservatiestrook
Schipdonkkanaal Oost-Vlaanderen

Zoals terecht wordt aangehaald in het verzoekschrift, is er een verschil tussen
het grondgebied Oost- en West-Vlaanderen inzake de reservatiestroken voor
aanpassing van het Schipdonkkanaal die op de gewestplannen werden

VERZOEKSCHRIJF 34 (2020-2021)

Antwoord minister Zuhail Demir en
minister Lydia Peeters
(10 januari 2022)

aangeduid. Niet alleen de breedte van de reservatiestrook varieert, ook de onderliggende bestemming verschilt. In Oost-Vlaanderen werd de zone aangeduid als 'groengebied', in West-Vlaanderen is dit 'agrarisch gebied'. De reservatiestroken zorgen al jaren voor onzekerheid bij tal van eigenaars, bewoners en (landbouw)bedrijven, die beperkt zijn in hun mogelijkheden.

Het in 2018 opgestarte planproces voor het GRUP 'Reservatiestrook Schipdonkkanaal Oost-Vlaanderen' beperkte zich echter tot een beperkte aanpassing van de reservatiestroken, waarbij enkel overwogen werd om de ongelijkheid in onderliggende bestemming tussen Oost- en West-Vlaanderen weg te werken. De reservatiestrook *an sich* werd niet in vraag gesteld. Na negatieve adviezen werd het planproces opgeschort in afwachting van meer duidelijkheid over de wenselijkheid om de reservatiestrook in zijn geheel te behouden of niet.

De Vlaamse Regering is van mening dat zo snel mogelijk duidelijkheid en rechtszekerheid moet gegeven worden aan alle betrokkenen, inclusief het bedrijfsleven en de haven van Zeebrugge.

Voor een betere ontsluiting van de haven van Zeebrugge zet de Vlaamse Regering in op uitbreiding van het spoor en de estuaire internationale vaart. De Vlaamse Regering zal hiervoor onmiddellijk in overleg gaan met Nederland. Van zodra de nieuwe Nederlandse Regering voldoende engagement toont en hieromtrent een schriftelijk afsprakenkader vastlegt, zal de Vlaamse Regering een planproces opstarten voor de schrapping van de reservatiestroken op het grondgebied van beide provincies. Hierbij wordt een aangepaste bestemming voorzien voor de stroken langs het kanaal.

Het heropstarten van het planproces uit 2018 komt onvoldoende tegemoet aan de noodzaak van duidelijkheid en rechtszekerheid en wordt voorlopig dan ook niet verdergezet.

